

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/564/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1518205661
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačíková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1518205661.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačíkovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - X. H., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom Q. XX, XXX XX G., zastúpená JUDr. Zlaticou Višňovskou, advokátkou so sídlom Líščie Nivy 23, 821 08 Bratislava a otec - Q. S., nar. XX.XX.XXXX, trvalo bytom V. XX, XXX XX H., t.č. L. XX, O. X. zastúpený JUDr. Michaelou Kajabovou, advokátkou so sídlom Budovateľská 2, 821 08 Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V č.k. 18P/12/2018-14 zo dňa 16.10.2018 takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa vo výroku I. v časti určenia miesta odovzdávania a preberania maloletej K. H., nar. XX.XX.XXXX m e n í tak, že otec si maloletú preberie na styk v čase určenom v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje a maloletú po styku odovzdá v čase určenom v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje. V prípade, ak sa maloletá nenachádza v školskom zariadení bude miestom odovzdania a prevzatia maloletej bydlisko matky.
Vo zvyšku sa uznesenie súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e.
Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 18P/12/2018-14 zo dňa 16.10.2018 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým oprávnil otca na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej o úpravu styku s maloletou K. H., nar. XX.XX.XXXX, vedeného na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 18P/4/2017, stykať sa s maloletou K., nar. XX.XX.XXXX v nepárnom kalendárnom týždni od štvrtka od 12.00 hod. do nasledujúceho utorka v párnom kalendárnom týždni do 08.00 hod. nepretržite s tým, že si otec prevezme maloletú zo základnej školy, ktorú maloletá aktuálne navštevuje a odovzdá maloletú v základnej škole, ktorú aktuálne navštevuje. Matke uložil povinnosť maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Vo zvyšku návrh zamietol.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, 2, 3, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 329 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 330 ods. 1, § 332 ods. 1, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Poukázal na charakter neodkladného opatrenia, jeho účel a podmienky nariadenia. Dospel k záveru, že v danom prípade boli splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia iba čiastočne a to v časti požadovaného styku otca s maloletou v rozsahu vymedzenom v priebehu párneho a nepárneho kalendárneho týždňa, keďže vo zvyšku, časti úpravy styku počas Vianoc a zimných prázdnin, neboli dané základné podmienky naliehavosti dočasnej úpravy styku. Mal preukázané, že rodičia maloletej nie sú manželia, nežijú v spoločnej domácnosti, maloletá je zverená do osobnej starostlivosti matky. V zmysle vyjadrenia matky i otca sa styk otca s maloletou realizoval na základe ústnej rodičovskej dohody cca dva roky v každom nepárnom kalendárnom týždni od štvrtka od 12.00 hod. do nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa

do utorka do 08.00 hod. nepretržite, kým matka sa sama bez dohody s otcom nerozhodla, že si maloletú ponechá dlhšie. Prihliadol na fotokópiu vyhlásenia pre Základnú školu, A. 2, G., v ktorom matka poukázala na rozhodnutie súdu s následným vyzovom školského zariadenia o odovzdávaní dieťaťa len matke, prípadne iným osobám, iba s jej súhlasom. Dospel k záveru, že došlo k rodičovským konfliktom ohľadne úpravy styku, keď si otec nemohol vyzdvihovať maloletú zo školy bez súhlasu a vedomia matky a škola jej toto, napriek nesúhlasu otca, aj umožňovala. Konaním matky došlo k strate dôvery otca voči matke maloletej, čím sa styk prestal v pôvodnom rozsahu realizovať a v súčasnosti sa realizuje v obmedzenom rozsahu. Mal preukázané, že maloletá K. je žiačkou 1. ročníka Základnej školy A. 2, G., pričom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 18P 4/2017 prebieha konanie na návrh otca o úpravu styku otca s maloletou, ktoré nie je právoplatne skončené. Mal za to, že boli dané podmienky a predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia s poukazom na skutočnosť, že rodičia spolu na úrovni ohľadom styku s maloletou nevedia riadne komunikovať a dohodnúť sa. Konštatoval, že správanie a konanie matky o svojom rozhodovaní o styku nie je pre danú situáciu prospešné z hľadiska ustálenia režimu maloletej K.. Úpravu styku otca s maloletou nariadil s prihliadnutím na vek dieťaťa a jeho potreby. Zdôraznil, že neodkladné opatrenie nie je rozhodnutie vo veci samej a slúži iba na nevyhnutný čas v obmedzenom rozsahu. Nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd otcovi dočasne umožnil stretávať sa s maloletou K., považoval vo vyššie uvedenom rozsahu za dostatočnú úpravu styku otca a dcéry, zohľadňujúcu záujem maloletej, bez narušenia pocitu domova a istoty, ako aj v súlade s rešpektovaním práva na styk maloletého dieťaťa s druhým rodičom - otcom. Apeloval na oboch rodičov, aby zväzili svoju komunikáciu a snažili sa dohodnúť o úprave styku otca s maloletou, nakoľko pri viaznucej komunikácii rodičov sa práve maloletá stane „nástrojom“ pre ich vzájomný „boj“, z ktorého potom vyplynú vyhrotené situácie negatívne vplyvajúce na maloleté dieťa. Poukázal na rodičovské práva a povinnosti k maloletej, ktoré majú obaja rodičia, právo maloletého dieťaťa na pravidelný kontakt s oboma rodičmi. Rodičom dal na zväženie podrobiť sa psychologickému intervencii alebo inej odbornej intervencii za účelom pomoci dosiahnutia vecnej a konštruktívnej rodičovskej komunikácie. Prihliadol na skutočnosť, že v danom prípade bol vzťah otca s maloletou K. prerušený v rozsahu aký bol zaužívaný, styk otca s maloletou sa v rozsahu ústnej dohody nerealizuje, čím môže dôjsť k vzájomnému odcudzeniu medzi otcom a maloletou. Apeloval na oboch rodičov, aby pri výkone svojich rodičovských práv a povinností mali na zreteli záujem svojho maloletého dieťaťa ako najvyšší princíp, svoje rodičovské práva a povinnosti vykonávali predovšetkým v jeho záujme.

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhla zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietnuť, alternatívne nariadiť neodkladné opatrenie úpravou styku otca s maloletým dieťaťom na každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 14.30 hod. do nedele do 18.00 hod. nepretržite s určením miesta odovzdania a prevzatia dieťaťa v školskom zariadení a v čase zimných prázdnin od 21.12.2018 od 14.30 hod. do 24.12.2018 do 14.30 hod. a od 02.01.2019 od 08.00 hod. do 06.01.2019 do 18.00 hod. s tým, že miestom prevzatia maloletej dňa 21.12.2018 bude školské zariadenie a odovzdanie a prevzatie dieťaťa v ostatných dňoch bude v mieste bydliska matky. Namietala, že pred vydaním napadnutého rozhodnutia nebol nárok na jeho vydanie dostatočne osvedčený, nakoľko už z písomného návrhu a pripojených príloh je zrejmé, že styk otca s maloletou v čase jeho podania prebiehal a naďalej mohol prebiehať bez súdnej úpravy, v rozsahu každý nepárny týždeň od piatku od 14.30 hod. do nedele do 18.00 hod., čo predstavuje štandardný rozsah styku počas školského roka. Poprela tvrdenia o bránení v styku otca s maloletou. Uviedla, že už v minulosti umožňovala realizovať styk otca s maloletou v rozsahu primeranom veku, potrebám a záujmu dieťaťa a otcovi vychádzala v ústrety, aj pokiaľ ide o jeho pracovné povinnosti a odsťahovanie sa z G.. Dôkazom dohody o styku bola skutočnosť, že úprava styku nebola obsahom rozhodnutia súdu. Mala za to, že v danom prípade otec nepreukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov dieťaťa, ktorého záujmy by boli ohrozené. Poukázala na to, že maloletá strávila v lete s otcom polovicu mesiaca júl a august, napriek tomu, že rodičia nedokázali uzavrieť dohodu v časti styku počas školského roka a Vianoc. Snažila sa konať v záujme maloletej a mala na zreteli jej potreby. Namietala, že napadnuté rozhodnutie nereflektuje na aktuálne, závažné skutočnosti akými je zmena jej pomerov. Poukázala na jej ústretovosť a umožnenie styku maloletej s otcom. Uviedla, že 5 nocí je pre maloletú veľa, bývalo jej za matkou smutno a neskôr sa pridali ďalšie problémy, keď otec odmietal vodiť maloletú na krúžky a nevodil ju do predškolského zariadenia. Na nesprávnosť takéhoto konania bol otec upozornený zákonnou sudkyňou a kolíznou opatrovníčkou. Vyslovila obavy, či otec bude schopný zabezpečiť dochádzku maloletej do prvého ročníka základnej školy aj s ohľadom na vzdialenosť jeho bydliska od základnej školy, ktorú dieťa navštevuje. Uviedla, že otca žiadala o poskytnutie času niekoľko mesiacov, aby sa maloletá vysporiadala s nástupom do školy a jej novými povinnosťami a nemusela absolvovať stres spojený s komplikovanou dochádzkou

do školy z miesta bydliska otca. Poprela, že by niekedy tvrdila, že v budúcnosti sa nemôžu vrátiť k predĺženým pobytom maloletej u otca. Poukázala na to, že otec tieto skutočnosti ignoroval a jej pokusy o riešenie novej situácie odmietal a nebral v úvahu potreby dieťaťa. Preto bola nútená začiatkom školského roka konať v prospech maloletej tak, aby bol zachovaný jej pravidelný a stabilný styk s otcom a aby mala vytvorené, čo najlepšie podmienky na zvládnutie nástupu do prvého ročníka. Nemá ambície konať proti záujmom maloletej, otcovi navrhovala aj možnosť navštevovať dcéru počas týždňa, čo nevyužil. Namietala nesprávnu aplikáciu ustanovení zákona a medzinárodných dohôd, keďže do úvahy neboli súdom vzaté všetky skutočnosti, ktoré mal osvedčené a ktoré nesprávne vyhodnotil a dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom. Poukázala na to, že súd prvej inštancie mal pri svojom rozhodovaní k dispozícii aj spis vedený pod sp. zn. 18P/4/2017, obsahujúci dôkazy preukazujúce pochybnosti o pravdivosti tvrdení otca. Zdôraznila, že aj v konaní vo veci samej vytykala, že otec nerešpektuje skutočnosť, že maloletá navštevuje predškolskú prípravu a otec odmieta sprevádzať ju na krúžky v čase realizácie styku. Nesúhlasila s konštatovaním, že z výsluchu maloletej je zrejmé, že sa chce stretávať s oboma rodičmi. Spochybnila výsluch maloletej s poukazom na to, že z výsluchu nebol zhotovený zvukový záznam a účastníkom nebol doručený zápis z výsluchu. Uviedla, že maloletá jej doma povedala, že sudkyňa jej hovorila, že by mala byť viac s otcom. Postup súdu považovala za nevhodný a ovplyvňujúci maloletú. Vyslovila pochybnosti o tom, či písomný záznam z výsluchu skutočne korešponduje s priebehom výsluchu maloletej a či je zhotovený hodnoverne. Rovnako vyslovila obavy, či maloletej boli otázky kladené vhodným spôsobom, či neboli zavádzajúce. Napadnuté rozhodnutie v zamietajúcom výroku o styku počas Vianoc a prázdnin považovala za protirečivé.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol napadnuté uznesenie potvrdiť v plnom rozsahu. Mal za to, že potreba neodkladnej úpravy pomerov je daná, v prípade konania vo veci starostlivosti o maloleté dieťa, aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa na dočasnej úprave pomerov. Zdôraznil, že v danom prípade je jednoznačne daný záujem dieťaťa na zachovaní styku s otcom, ktorý je stabilizovaný a aj v jeho rodinnom prostredí. Mal za to, že z tohto vyplýva osvedčenosť potreby úpravy styku. Zdôraznil, že matka nikdy nespochybňovala jeho starostlivosť o maloletú a aj na pojednávaniach sa o nej vyjadrovala kladne. Poukázal na výsluch maloletej, ktorej sa takýto režim páči a vyhovuje jej a chce ho ponechať zachovaný. Vyslovil názor, že neexistoval žiaden dôvod, aby matka zmenila rozsah jeho styku s maloletou, ktorý bol stabilný a osvedčil sa, a ktorý rešpektovali obaja rodičia do 01.09.2018. Poukázal na to, že medzi rodičmi došlo len k nezhode, ktorá sa týkala úpravy styku počas Vianoc. Poprel tvrdenia o tom, že dieťa nevodil do predškolského zariadenia a nerešpektoval jej krúžky a že by ho kolízny opatrovník v tomto smere poučoval. Potvrdil, že dcéru zo škôlky niekedy odhlásil a zostal sa jej doma venovať. Podľa jeho názoru, štatisticky maloletá častejšie vynechávala škôlku v čase, keď bola v starostlivosti matky. Nesúhlasil s tvrdením, že maloletej nevyhovuje dĺžka pobytu u neho 5 dní. Poukázal na vyjadrenie dieťaťa s nastaveným stykom, ktorý sa realizoval dva roky. Uviedol, že nerozumie postoj matky, ktorá spochybňuje výsluch maloletej z dôvodu, že sa nevyhotovil zvukový záznam z výsluchu. Dal do pozornosti, že od nariadenia neodkladného opatrenia sa realizuje jeho styk s maloletou od štvrtka nepárneho týždňa do nasledujúceho utorka, K. riadne vozí do školy a zabezpečuje jej prípravu do školy. Problém s cestovaním nemajú a cestovanie zvládajú bez ťažkostí. Čas pri ceste do školy a zo školy využívajú efektívne rozhovorom. Uviedol, že matka nemusí mať obavu, že by bola maloletá zanedbávaná. Poukázal na to, že pri osobnom kontakte sa vedia s matkou porozprávať a odovzdať si informácie. Rovnako poukázal na to, že býva v rodinnom dome, kde má K. vytvorený priestor na hru a učenie, kde má svojho brata, s ktorým má vytvorený pekný vzťah ako so súrodencom. Nepovažoval za súladné so záujmom dieťaťa stretávať sa s otcom po škole na pár hodín v priestoroch parkov a kaviarní, nákupných centier Mal za to, že v najlepšom záujme dieťaťa je realizovať styk tak, ako sa realizoval po dobu dvoch rokov a ktorý sa osvedčil.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu matky nevyjadril.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „CMP“) bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) a dospel k záveru, že odvolaniu matky nie je možné vyhovieť.

7. Súd prvej inštancie vec správne právne posúdil a vyvodil z nej aj správny právny záver. V odvolaní neboli uvedené žiadne skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie.

8. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením, či ohrozením. Všeobecné zásady charakterizujúce inštitút neodkladného opatrenia sa vzťahujú aj na konanie vo veciach maloletých, v ktorom sú súdy povinné prioritne chrániť záujmy maloletých detí a poskytnúť zvýšenú ochranu ich právam. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je rýchla a dočasná úprava právnych pomerov účastníkov. V konaní

starostlivosti súdu o maloleté deti pri nariadení neodkladného opatrenia je súd v záujme maloletých detí povinný starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pre súd je prioritou záujem maloletých detí a vytvorenie stavu spravodlivej rovnováhy medzi záujmom detí a jeho rodičmi, pričom zvláštny význam sa kladie na záujem detí, ktorý môže mať prednosť pred záujmom rodiča.

9. Odvolací súd vyhodnotil odvolanie matky maloletého dieťaťa ako nedôvodné. Odvolací súd zhodne so závermi súdu prvej inštancie konštatuje, že je daná potreba nariadenia neodkladného opatrenia, s prihliadnutím na okolnosti daného prípadu, skutočnosť, že styk otca s maloletou sa realizoval na základe dohody rodičov po dobu dvoch rokov v intervaloch od štvrtka do utorka, ktorý režim matka zredukovala na základe vlastného rozhodnutia a o ňou stanovenom spôsobe preberania maloletej zo školy informovala školu, ktorú maloletá začala navštevovať. Takéto správanie matky sa javí ako nekompetentné. Nie je v záujme maloletej meniť režim, ktorý bol zastabilizovaný. Námietky matky vzťahujúce sa k nástupu maloletej do školy a možným budúcim obavám o tom, že otec nebude maloletej dodržiavať školskú dochádzku, vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné, nakoľko ide len o domnienky matky. Pokiaľ matka namieta problémy s cestovaním a dopravou maloletej do školy od otca, tieto skutočnosti nezakladajú dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Vzdialenosť bydliska otca od školy nie je tak významná, aby bolo potrebné ju vyhodnocovať v neprospech dieťaťa a redukovať styk otca s maloletou. Navyše, ak daný režim maloletej vyhovoval. Odvolací súd sa plne stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie a dôvodmi v ňom uvedenými. Odvolací súd nepovažoval za spornú skutočnosť, že styk otca s maloletou sa realizuje, avšak v danom prípade prihliadol na skutočnosť, že styk sa realizoval v dlhších časových intervaloch, ktoré matka zredukovala bez vážnych dôvodov. Tak ako konštatuje súd prvej inštancie, je potrebné zachovať kontakt otca s maloletým dieťaťom, budovať ich vzťah a väzbu, vytvoriť im priestor na spoločné trávenie času a aj na plnenie povinností. Odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky matky maloletého dieťaťa ako nedôvodné. Odvolací súd vyslovuje názor, že kontakt oboch rodičov s dieťaťom je veľmi významný a dôležitý. Rovnako odvolací súd dáva do pozornosti obojmu rodičovi potrebu vynaloženia ich úsilia za účelom dodržiavania stretnutí maloletého dieťaťa s otcom a budovania ich vzťahu. Súd prvej inštancie správne upravil rozsah dočasnej úpravy styku otca s maloletou v priebehu kalendárneho roku aj s prihliadnutím na vek dieťaťa a jej potreby. Matka nepreukázala žiadne skutočnosti, ktoré by zakladali dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia, pokiaľ ide o stanovený rozsah styku otca s maloletou. Odvolací súd však na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie dospel k záveru o potrebe zmeniť napadnuté rozhodnutie len v časti výroku, ktorým určil miesto odovzdávania a preberania dieťaťa výhradne školské zariadenie. Z dôvodu predchádzania konfliktov medzi rodičmi a zabezpečenia styku otca s maloletou aj v tomto období, v prípade, ak sa maloletá nebude nachádzať v škole, odvolací súd určil miestom odovzdávania a preberania maloletej aj bydlisko matky. Správne rozhodol súd prvej inštancie aj v časti úpravy styku počas Vianoc a zimných prázdnin, keď návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko bežnou úpravou styku otca s maloletou je zabezpečený aj kontakt dieťaťa s otcom počas prázdnin. Takáto úprava styku nespĺňa náležitosti neodkladnej úpravy pomerov.

10. Rozhodnutie súdu prvej inštancie odvolací súd vo výroku I. v časti určujúcej miesto odovzdávania a preberania dieťaťa zmenil podľa § 388 CSP a vo zvyšku ako správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

12. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).